

คู่มือการปฏิบัติงาน

กรณีร้องเรียน
การทุจริตประพฤติมิชอบ
และการฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกฎหมาย
ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต

เทศบาลตำบลหาราເຫາ
อำเภอปากພະຍູນ ຈັງວັດພັກລຸງ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานกรณีร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบและการฝ่าฝืนระเบียบข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการจัดการ ข้อร้องเรียน/ร้องทุกข์ กรณีมีการร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบและการฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการข้อร้องเรียนการทุจริต ประพฤติมิชอบ และการกระทำโดยฝ่ายฝืนระเบียบ กฎหมายของเจ้าหน้าที่ให้เกิดความโปร่งใส ยุติธรรม และเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการ และความคาดหวังของประชาชน จึงจำเป็นต้องมีขั้นตอน/กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐานเดียวกัน เทศบาลตำบลหารเทา จึงได้จัดทำคู่มือฉบับนี้ขึ้น

เทศบาลตำบลหารเทา

**คู่มือการปฏิบัติงาน
กรณีร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกฎหมาย
ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต**

๑. หลักการและเหตุผล

ตามคำสั่งคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้ให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริต เป็นอย่างมาก การทุจริตเป็นภัยร้ายแรงสำคัญที่ทำลายความมั่นคงของชาติ การทุจริตเกิดจากหลายสาเหตุ ตัวแปรปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือ “ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ” ซึ่งรัฐบาลปัจจุบันถือว่าการปราบปราม การทุจริตครองรับชั้นเป็น “วาระแห่งชาติ” มีเป้าหมายสำคัญคือ “คนไทยรายเก่าจะต้องหมดไป คนโงกรายใหม่ต้องไม่เกิด และไม่เปิดโอกาสให้มีการโงงในทุกวิถีทาง” การดำเนินการทุกอย่างจึงต้องมีใช้เป็นเพียง แนวโน้มโดยยังแต่ต้องลงมือปฏิบัติอย่างจังเป็นรูปธรรมในทุกระดับและต้องมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ มีกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบกับพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๙ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติราชการ มุ่งให้ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ เกิดความพำสุกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

เทศบาลตำบลหารเทา จึงเห็นความสำคัญของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติ มิชอบและการฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน กรณีร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบและการฝ่าฝืนจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานขึ้น เพื่อเป็น หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้ 透明น้ำใจและให้ความสำคัญกับการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบต่อหน้าที่ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการข้อร้องเรียนกรณีการร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบ การฝ่าฝืนระเบียบ ข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต ของเทศบาลตำบลหารเทา มีขั้นตอน/กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๒. เพื่อให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้องหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางการ ดำเนินงานให้เกิดเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียน การทุจริต ของเจ้าหน้าที่/การแจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับข้อกำหนด ระเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายที่ เกี่ยวข้องต่าง ๆ

๔. เพื่อให้ความสำคัญ และสร้างมาตรฐานการที่ชัดเจนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างจริงจังต่อไป

๓. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ฯ

เจ้าหน้าที่รับร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ประกอบด้วย

๑. นิติกร เป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ
๒. เจ้าพนักงานธุรการ เป็นเจ้าหน้าที่รับเรื่องฯ
๓. ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบฯ

ซึ่งมีหน้าที่รับเรื่องและแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ไปยังผู้บริหารของหน่วยงานเพื่อพิจารณาสั่งการ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป และแจ้งผู้ถูกร้องเรียนเพื่อทราบและชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบกรณี ตลอดจนดำเนินการประสานติดตามเรื่องร้องเรียนฯ จนเสร็จสิ้นกระบวนการ

๔. ช่องทางการร้องเรียน ประกอบด้วย ๖ ช่องทาง ดังนี้

๑. ร้องเรียนด้วยตนเองต่อนายกเทศมนตรี หรือ ณ สำนักงานเทศบาลตำบลหารเทา ๑๙๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ๘๓๑๒๐

๒. ร้องเรียนทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐๗๔ - ๖๗๖๐๘๘ ต่อ ๑๑

๓. ร้องเรียนทางจดหมายหรือหนังสือ ถึงนายกเทศมนตรี ที่อยู่ เทศบาลตำบลหารเทา ๑๙๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ๘๓๑๒๐

๔. ร้องเรียนทางจดหมายหรือหนังสือถึงนายกเทศมนตรี ทางโทรสาร หมายเลข ๐๗๔-๖๗๖๐๘๘ ต่อ ๒๓

๕. ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์เทศบาลตำบลหารเทา (<http://www.harnthao.go.th>)

๖. ร้องเรียนผ่านทางโซเชียลมีเดีย เช่น เพสบุ๊ค

๕. ขั้นตอนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบและการฝ่าฝืนระเบียบข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ฯ โดยทุจริต

๑. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ฯ เมื่อได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว ตามข้อ ๔ เสนอเรื่องถึงนายกเทศมนตรีตำบลหารเทาต่อไป

๒. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ฯ ประสานกองงานที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางแก้ไขเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๓. เมื่อนายกเทศมนตรีตำบลหารเทา สั่งการให้กองงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หรือแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้นให้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งทราบโดยเร็วที่สุด พร้อมทั้งสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะในกรณีดังกล่าว

๔. หากพบกรณีมีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำการโดยทุจริตโดยเคร่งครัด และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเร็วที่สุด

**๖. หลักเกณฑ์ในการรับเรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการฝ่าฝืน
ระเบียบ ข้อกฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต**

๑. ใช้ถ้อยคำหรือข้อความสุภาพ ประกอบด้วย

๑) ชื่อ ที่อยู่ของผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแสชัดเจน

๒) วัน เดือน ปี ของหนังสือร้องเรียน/แจ้งเบาะแส

๓) ข้อเท็จจริง หรือพฤติกรรมของเรื่องที่ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ปรากฏอย่างชัดเจนว่ามีมูล
ข้อเท็จจริง หรือซึ่งทางแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการทุจริตของเจ้าหน้าที่/หน่วยงาน ชัดแจ้งเพียงพอที่สามารถ
ดำเนินการสืบสวน/สอบสวนได้

๔) ระบุ พยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล (ถ้ามี)

**๒. ข้อร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ต้องเป็นเรื่องจริงที่มีมูลเหตุ มีได้วัหังสร้างกระแส หรือสร้างข่าวที่
เสียหายต่อบุคคลอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง**

**๓. เป็นเรื่องที่ผู้ร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ได้รับความไม่ชอบธรรม อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่
ต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน**

**๔. เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่มีข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่เพียงพอ หรือไม่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้
ในการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบสวน สอบสวน ให้ยุติเรื่อง หรือรับทราบเป็นข้อมูล และเก็บ
ฐานข้อมูล**

๕. ไม่เป็นคำร้องเรียนที่เข้าลักษณะดังต่อไปนี้

๑) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ที่เป็นบัตรสนเท็จ เว้นแต่บัตรสนเท็จระบุหลักฐานพยาน
แวดล้อมชัดเจน และเพียงพอที่จะทำการสืบสวนสอบสวนต่อไปได้ ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ จึงจะรับไว้พิจารณาเป็นการเฉพาะเรื่อง

๒) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมแล้ว หรือเป็นเรื่องที่ศาลได้มีคำ
พิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว

๓) เรื่องร้องเรียน/แจ้งเบาะแสที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
โดยตรงหรือองค์กรอิสระที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

๔) คำร้องเรียน/แจ้งเบาะแส ที่เกิดจากการโต้แย้งสิทธิระหว่างบุคคลต่อบุคคลด้วยกัน
นอกเหนือจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ให้อยู่ในคุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาว่าจะรับไว้พิจารณาหรือไม่
เป็นเรื่องเฉพาะกรณี

**๗. ระยะเวลา/ขั้นตอนการดำเนินการเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบและการฝ่าฝืนระเบียบข้อ
กฎหมายของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยทุจริต**

**๑. ผู้รับเรื่องร้องเรียน ต้องแจ้งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และพิจารณา
สั่งการ ภายใน ๓ วัน ทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่องแจ้งเรื่องร้องเรียน**

**๒. กองงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการกรณีดังกล่าวต้องดำเนินการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเบื้องต้น ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนฯ**

๓. ผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน (เกี่ยวกับการทุจริต/การกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย/ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย/การกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรม) ต้องพิจารณาและรายงานผลสรุประเรื่องร้องเรียนซึ่งยุติแล้วเสนอต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบภายใน ๓๐ วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่องร้องเรียน (กรณีไม่มีความชักช้อน)

๔. กรณีเป็นเรื่องที่มีความชักช้อน หรือมีความยุ่งยากกว่ากรณีปกติ นายกเทศมนตรีตำบลหารเทา อาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อทราบรายละเอียดแห่งกรณี ประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง จะต้องรายงานผลสรุประเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ภายใน ๙๐ วันทำการ นับแต่วันที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๕. กรณีความจำเป็นที่ไม่สามารถจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ตามข้อ ๔ ให้รายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งทราบก่อนระยะเวลา ๙๐ วัน จะสิ้นสุดลง เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาการตรวจสอบ ได้ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วันทำการ พร้อมที่จะเหตุผลประกอบการขอขยายระยะเวลาดังกล่าว

แผนผังกระบวนการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ฯ

ผู้ร้องเรียนฯ
ยื่นคำร้องผ่าน ๖ ช่องทาง

๒

๓

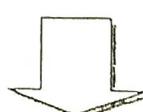
เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนฯ

กองงาน/หัวอ้อผู้ที่ได้รับ
มอบหมาย

- ๔ ร้องเรียนด้วยตนเองต่อนายกเทศมนตรี
หรือ ณ สำนักงานเทศบาลตำบลหาราษฎร์
๕. ร้องเรียนทางโทรศัพท์ หมายเลข
๐๗๔ - ๖๗๖๐๘๘ ต่อ ๑๙
๖. ร้องเรียนทางจดหมาย หรือหนังสือ
ถึงนายกเทศมนตรีฯ
๗. ร้องเรียนทางจดหมายหรือหนังสือถึงนายกเทศมนตรี
ทางโทรสาร หมายเลข ๐๗๔-๖๗๖๐๘๘ ต่อ ๒๓
๘. ร้องเรียนผ่านเว็บไซต์เทศบาลตำบลหาราษฎร์
<http://www.harnthao.go.th>
๙. ร้องเรียนผ่านทางโซเชียลมีเดีย เซ็น เฟลบุ๊ค

- รับคำร้อง / คัดกรองคำร้อง
- เสนอคำร้องให้ผู้บังคับบัญชา
พิจารณาถึงการ ภายใน ๓ วัน
- ส่งคำร้องให้กองงานที่รับผิดชอบ
หรือ ประธานแขวงทางโทรศัพท์เพื่อ^{จัดระยะเวลาการปฏิบัติงาน}
- กรณีเป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน
หรือมีความยุ่งยากกว่ากรณีปกติ
นายกเทศมนตรีดำเนินการ
อาจแต่งตั้งคณะกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อทราบ
รายละเอียดแห่งกรณีประกอบ
การพิจารณาดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง จะต้อง^{รายงานผลสรุปเรื่องร้องเรียน}
ตั้งกล่าว ภายใน ๙๐ วันทำการ
นับแต่วันที่คณะกรรมการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริง
- ผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน (เกี่ยวกับ
การทุจริต / การกระทำที่ฝ่าฝืน<sup>กฎหมาย / ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย /
การกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรม</sup>)
ต้องพิจารณาและรายงานผลสรุปเรื่อง
ร้องเรียนซึ่งยุติแล้ว เสนอต่อ
ผู้บังคับบัญชา เพื่อทราบภายใน ๓๐
วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง
ร้องเรียน (กรณีไม่มีความซับซ้อน)

ภายใน ๓๐ วัน

- กรณีมีความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการ
ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้รายงานต่อผู้สั่ง^{แต่งตั้งทราบก่อนระยะเวลา ๙๐ วัน จะสื้นสุดลง}
เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาการ
ตรวจสอบ ได้ครั้งละไม่เกิน ๑๕ วันทำการ
พร้อมที่จะเหตุผลประกอบการขอขยาย
ระยะเวลาทั้งกล่าว

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
รายงานผลการดำเนินการ
ให้นายกเทศมนตรีทราบ
ภายใน ๓๐ วัน

